

ALINA ŚWIEŻY-SOBEL

redaktor wydania

Przeżywając kolejny Dzień Papieski, sięgamy do spadku, jaki pozostawił nam Jan Paweł II. Wracamy do wspomnień, słów, jakie do nas kierował, i wartości, które ukazywał nam swoim życiem: wędrując po górach, mówiąc o więzi z Matką Bożą Różańcową... W dzisiejszym wydaniu piszemy też o tym, jak wskazówki Jana Pawła II okazują się cennym natchnieniem dla każdego: dla zmagających się z trudami życia w górach mieszkańców Soblówki, dla mieszkańców Kóz pragnących ustrzec przed zapomnieniem ważne wydarzenia z przeszłości, i dla papieskich stypendystów, stających się świadkami nadziei...

ZA TYDZIEŃ

- O OŚRODKU DLA DZIECI „PROMYK” W MIŁÓWCE
- O PEREGRYNACJI RELIKWII ŚW. DOMINIKA SAVIO W SZCZYRKU

25. rocznica kanonizacji św. Maksymiliana

Ćwierć wieku na ołtarzach

Dziękczynienie za ćwierćwiecie kanonizacji głównego patrona diecezji bielsko-żywieckiej – św. Maksymiliana – składali kapłani i wierni podczas Eucharystii 7 października w Oświęcimiu.

Przedstawiciele całej diecezji – w strojach regionalnych, z pocztami sztandarowymi wspólnot i ruchów – modlili się w oświęcimskim kościele pw. św. Maksymiliana. Wcześniej biskup Tadeusz Rakoczy wraz z delegacją kapłanów modlił się i złożył kwiaty w bunkrze głodowym Bloku 11. i przy Ścianie Śmierci. W Oświęcimskim Centrum Kultury otworzył także okolicznościową wystawę, na srebrny jubileusz kanonizacji o. Maksymiliana, przygotowaną przez oświęcimskie koło Polskiego Związku Filatelistycznego.

Na początku dziękczynnej Mszy św. do kościoła św. Maksymiliana uroczystie wprowadzono jego relikwie, przeka-

KS. JACEK M. PĘDZIWIATR

zane przez klasztor franciszkański w Niepokalanowie. Relikwie to zachowany sprzed aresztowania fragment włosa z brody o. Kolbego. Parafia maksymilianańska posiadała już wcześniej różaniec, kielich i mszalik w formie grypsu, których używał o. Maksymilian w obozie. Podczas jubileuszowej uroczystości biskup Rakoczy poświęcił także sztandar parafialnej wspólnoty Rycerstwa Niepokalanej – ruchu założonego i propagowanego

Na obchody 25. rocznicy kanonizacji o. Maksymiliana przybyli wierni z całej diecezji

kiedyś właśnie przez o. Kolbego.

Kanonizacji św. Maksymiliana dokonał 10 października 1982 r. w Rzymie Jan Paweł II. Uczestniczyli w niej także przedstawiciele oświęcimskiej parafii, którzy od 1983 r. nieprzerwanie świętują rocznicę tego wydarzenia. Od piętnastu lat obchody mają charakter diecezjalny, z racji ustanowienia św. Maksymiliana głównym patronem naszej diecezji bielsko-żywieckiej.

KS. JACEK M. PĘDZIWIATR

RÓŻAŃCOWEJ MATCE – W 90. ROCZNICĘ FATIMSKICH OBJAWIEŃ

Zaproszenia do tradycyjnej już różańcowej procesji ulicami Bielska-Białej – organizowanej w pierwszą sobotę października z katedry św. Mikołaja do kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa – skorzystali nie tylko bielszczanie. W odpowiedzi na apel Wspólnoty Nieustającego Różańca i duszpasterzy: ks. prał. Zbigniewa Powady i ks. prał. Krzysztofa Ryszki, w dziękczynieniu za 90. rocznicę objawień Matki Bożej w Fatimie, uczestniczyli też wierni m.in. z Cieszyna, Ustronia, Żywca. Troje dzieci niosło fotografie i relikwie pastuszków z Fatimy. Wszyscy uczestnicy procesji wraz z biskupem Tadeuszem Rakoczym modlili się też pod papieskim pomnikiem o rychłą beatyfikację Jana Pawła II...

Uczestnicy procesji szczególnie wypełnili plac wokół pomnika

Filatelisci na Dzień Papieski

STEFAN GONCZARZYK

Jedna z kart wydanych z okazji Dnia Papieskiego

BIELSKO-BIAŁA. Okręg Beskidzki Polskiego Związku Filatelistów i Rejonowy Urząd Poczty w Bielsku-Białej tradycyjnie już włączają się w obchody VII Dnia Papieskiego, obchodzonego pod hasłem: „Jan Paweł II – obrońca godności człowieka”. W Urzędzie Poczтовым nr 17 przy ul. Reja 18 w Bielsku-Białej od 15 do 29 października będzie czynna wystawa filatelistyczna, na której będą ekspozowane zbiory o papieżu Janie

Pawle II oraz zbiory o tematyce religijnej. Ponadto wydano cztery karty pocztowe, na których przedstawiono Jana Pawła II z księgą Ewangelii oraz podczas spotkań z dziećmi, rodzinami, wśród chorych i cierpiących. Na dwóch pokazano Papieża Polaka i kard. Josepha Ratzingera oraz pomnik naszego Papieża w Bielsku-Białej. Z okazji Dnia Papieskiego na bielskiej Poczcie Głównej stosowany będzie okolicznościowy datownik. Z kolei wystawa filatelistyczna „Pamięci Papieża Jana Pawła II”, przygotowana przez Koło Filatelistyczne nr 32 w Wadowicach przy współudziale bielskiego Zarządu Okręgu PZF oraz Urzędu Miejskiego w Wadowicach – otwarta 14 października w wadowickim Muzeum Miejskim, będzie czynna do 28 października od godz. 10.00 do 17.00.

Szukałem was...

KSIAŻNICA BESKIDZKA. Od początku października prezentowana jest wystawa fotograficzna „Szukałem was i wy teraz przyszlście do mnie”. Ekspozycja przypomina ostatnie dni życia Jana Pawła II i czas żałoby, a wstępem do niej są zdjęcia wykonane 13 marca 2005 r. przed kliniką Gemelli w Rzymie, gdy Ojciec Święty powitał pielgrzymów wadowiczian i pozdro-

wił swoich rodaków, mówiąc: „Witam Wadowice”. Były to ostatnie słowa, publicznie wypowiedziane przez Jana Pawła II po polsku. Wystawa pochodzi ze zbiorów Wadowickiego Centrum Kultury, a odbywa się w ramach Dnia Papieskiego i jest punktem Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej w Bielsku-Białej, którego organizatorem jest Klub Inteligencji Katolickiej.

„Klisze pamięci” – opisane

KS. JAN MARIJA SZEWEK SEBASTIAN

Świadek na tle ekspozycji „Klisze pamięci” w Harmężach

HARMĘŻE. Powstała pierwsza praca magisterska o „Kliszach pamięci. Labiryntach” – ekspozycji cyklu rysunków byłego więźnia KL Auschwitz prof. Mariana Kołodzieja, będących świadectwem arty-

sty o wydarzeniach, które rozegrały się podczas II wojny światowej. Praca powstała na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego pod kierunkiem prof. Krzysztofa Klośńskiego. Jej autorem jest Sebastian Świadek, mieszkaniec Harmęż – miejscowości, gdzie znajduje się bezcenne dzieło Mariana Kołodzieja. Opracowanie jest pierwszym kompleksowym opisem ekspozycji, historycznych okoliczności jej osadzenia w Harmężach, zawiera też analizę wizji obozu, symboliki obrazów, często wracających do wizji Sądu Ostatecznego.

Jak oceniać na lekcjach religii?

BIELSKO-BIAŁA-ŻYWIEC.

Podczas zorganizowanej 1 października uroczystości wręczenia aktów nominacji nauczycielom dyplomowanym z Bielska-Białej i powiatu żywieckiego w gronie pedagogów było wielu katechetów, także księży. Wraz z przedstawicielami władz oświatowych gratulacje składali ks. dr Marek Studenski z Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej i s. Danuta Domszy, dyrektor Liceum i Gimnazjum Zgromadzenia Córek Bożej Miłości. – To już kolejny przykład dobrej współpracy i wspólnej troski o metodyczną stronę pracy katechetów – podkreśla wizytator Oświaty, wizytator Grażyna Chorąży i diecezjalni wizytatorzy katechizacji. Konferencje dla katechetów odbędą się 20 października w gmachu Kurii Diecezjalnej w Bielsku-Białej i 27 października w Domu Katolickim w Żywcu, o godz. 10.00. 19 października o 14.30 w Kurii Diecezjalnej przewidziano warsztaty dla księży.

ALINA ŚWIEŻY-SOBEŁ

W gronie nauczycieli dyplomowanych był też ks. Rafał Jończy

skiej Delegatury Kuratorium Oświaty, wizytator Grażyna Chorąży i diecezjalni wizytatorzy katechizacji. Konferencje dla katechetów odbędą się 20 października w gmachu Kurii Diecezjalnej w Bielsku-Białej i 27 października w Domu Katolickim w Żywcu, o godz. 10.00. 19 października o 14.30 w Kurii Diecezjalnej przewidziano warsztaty dla księży.

Moskiewski Chór Alexandrowa

ARCHIWUM IGN

Wielkim wydarzeniem dla chórzystów z Moskwy było spotkanie z Papieżem

BIELSKO-BIAŁA. Uznawany za jeden z najlepszych męskich chórów na świecie moskiewski Chór Alexandrowa – zespół Armii Czerwonej – odwiedzi 18 października Bielsko-Białą. Chór wystąpi w ramach

trasy koncertowej „Śladami papieża Jana Pawła II”. Podczas koncertu, który rozpocznie się o 19.00 w hali BKS „Stal”, chór zaprezentuje część repertuaru, jaki wykonał dla Jana Pawła II w 2004 r. na Watykanie z okazji 26-lecia pontyfikatu. Bilety rozprowadzają: Agencja Koncertowa Jolmax, tel. 014 621 49 69, 0 601 511 400, BKS Stal – tel. 033 497 52 00, Księgarnia „Klimczok” – Bielsko-Biała – tel. 033 816 57, Centrum Informacji Turystycznej – Szczyrk – tel. 033 815 83 88; Biuro Podróży JUVID TRAVEL Cieszyn, ul. Korfantego 21 – tel. 033 857 71 01.

Pamięci Jana Pawła II

BIELSKO-BIAŁA. Oddział Akcji Katolickiej z parafii św. Józefa na osiedlu Złote Łany zaprasza na koncert „W hołdzie Wielkiemu Papieżowi Janowi Pawłowi II”. Koncert odbędzie się

18 października o godz. 19.00 w kościele św. Józefa. Wystąpią: Konstanty Andrzej Kulka – skrzypce, Georgij Agratina – fletnia Pana, cymbały koncertowe, Robert Grudzień – organy.

ZDJEĆIA: ALINA ŚWIEŻY-SOBEL

Kościół św. Marcina – bezpieczniejszy

Jawiszowicka perła i duma

W obecności licznie zebranych parafian i gości 2 października, mimo pięknej słonecznej aury z dachu zabytkowej drewnianej świątyni pw. św. Marcina w Jawiszowicach spływały strugi wody. Woda pojawiła się za sprawą instalacji gaśniczej, którą tego dnia poświęcił ks. prał. Stanisława Dadak, kanclerz Kurii Diecezjalnej.

Jawiszowicki kościół jest cennym zabytkiem architektury drewnianej. Zbudowany został w 1692 r., więc obecnie wkracza w swoje czwarte stulecie. Starannie odnawiany i konserwowany jest dumą parafian.

– To wspaniały zabytek, ale przede wszystkim nasza świątynia, którą chcielibyśmy ochronić przed szczególnie groźnym dla niej ogniem. Istniejący do tej pory system alarmowy mógł tylko ostrzegać o włamaniu czy pożarze. To, co udało się uruchomić obecnie, pozwoli na skuteczną ochronę przed pożarem, bo tłumi go w zarodku – podkreśla z radością proboszcz ks. kan. Henryk Zątek.

Tarcza ochronna

Kościół św. Marcina dzięki staraniom ks. kan. Zątką znalazł się na liście 40 obiektów z województwa małopolskiego, objętych programem ochrony „Tarcza”, finansowanym z funduszy europejskich. Z tej listy wybranych zostało 15 najcenniejszych, które otrzymały najbardziej nowoczesny system zabezpieczenia: instalację mgłową. Była wśród nich świątynia w Jawiszowicach. Uroczystość poświęcenia zakończyła kilkumiesięczne prace montażowe.

– To gaśnicza instalacja mgłowa typu FOG. Na całym dachu kościoła zainstalowanych jest blisko 500 dysz mgłowych, zasilanych z umieszczonego w ziemi zbiornika na 10 tysięcy litrów wody. Przy pomocy pomp i aparatury oraz specjalnego środka chemicznego wytwarza się nieprzenikalną dla tlenu pianę wodną, która pokrywa szczelnie cały obiekt i nie dopuszcza do rozwoju pożaru. To kilkadziesiąt razy skuteczniejsze niż zwykła woda. System uruchamia się w razie wykrycia pożaru sam i działa automatycznie – wyjaśnia Józef Seweryn, prezes krakowskiej firmy „Supo-Cerber”.

Po lewej: **Wszyscy podziwiali działanie instalacji**

U góry: **To zabytek, ale przede wszystkim znak naszej wiary – mówił ks. prał. Dadak**

System gaśniczy FOG, jedyny w naszej części Europy skutecznie gaszący pożar obiektów drewnianych, został opracowany i opatentowany przez inżynierów tej firmy. Jest kilkakrotnie tańszy niż rozwiązania zachodnich autorów, ale i tak kosztuje kilkaset tysięcy złotych.

– Mogliśmy sobie pozwolić na taką instalację tylko dzięki zaangażowaniu funduszy z Unii Europejskiej. Pomogła też gmina Brzeszcze, małopolski Urząd Marszałkowski i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – za co wraz z parafianami jestem bardzo wdzięczny – dodaje ks. dr Zątek.

Św. Marcin wesprze

– Cieszymy się, że mamy taką instalację, choć oczywiście najbardziej zależy nam na tym, by nigdy nie musiały się uruchomić – mówił ks. kan. Zątek, a ks. prał. Dadak, dziękując księdzu proboszczowi i parafianom za wspólne starania i troskę o kościół, życzył, by ta nowa instalacja miała zawsze wsparcie ze strony patrona świątyni św. Marcina, sprawdzonego już opiekuna.

– W dniu moich prymicji w 1968 r. ktoś podłożył ogień od północnej strony w miejscu, gdzie we wnętrzu wisiał feretron z wizerunkiem św. Marcina. Kościół nie spłonął, udało się ugasić pożar. Dziękowaliśmy wówczas Panu Bogu i św. Marcynowi – wspominał ks. prał. Dadak. – Ufamy, że będzie nadal strzegł tej świątyni... **AŚS**

Peregrynacja

Relikwie św. Dominika

Od 8 września relikwie św. Dominika Savio wędrują po polskich placówkach salezjańskich. W naszej diecezji trafią do Oświęcimia, a następnie do Szczyrku.

Relikwiarz to wążca 400 kilogramów szkutała z kryształu i brązu. Zawiera naturalnej wielkości woskową figurę leżącej postaci św. Dominika, która mieści w sobie jego relikwie.

W sobotę 20 października o 17.00 relikwie powita Oświęcim: ulicami i rynkiem miasta przejdzie procesja z relikwiami. O 18.00 w kościele pw. NMP Wspomożenia Wiernych rozpocznie się Msza św. O 19.30 swoją modlitwę przy relikwiah rozpocznie dzieci i ministranci, o 20.15 – matki brzemiennie i małżeństwa starające się o potomstwo. Po nich modlić się będą siostry serafitki, a o 22.00 – młodzież. O północy zostanie odprawiona Msza św. w intencji powołań. Dwie godziny później rozpocznie się nocny koncert ewangelizacyjny. Od godz. 3.00 będzie można adorować relikwie w ciszy. W niedzielę Msze św. zostaną odprawione o godz. 6.00, 7.00, 8.30 i 10.00. O 11.30 rozpocznie się Msza św. na pożegnanie relikwii, które trzy dni później: 23 i 24 października będą gościć w sanktuarium NMP Królowej Polski w Szczyrku na Górze.

Uroczystość powitania relikwii św. Dominika (sobota 18.00) i pożegnania (niedziela 11.30) transmitować będzie Radio Anioł Belskidów 90,2 FM. **KS. JMP**

Salezjańscy wychowankowie przygotowują się na powitanie św. Dominika

Odpowiedzią na apel Jana Pawła II stały się kolejne, otwarte w ostatnich dniach na terenie naszej diecezji, papieskie szlaki. Pierwszy prowadzi z Soblówki na Halę Rycerzową. Drugi, poświęcony 5 października w Kozach, łączy Harmężę i Kozy w odcinku rowerowym, a szlak pieszy Kozy i bielską Straconkę.

DROGA DO BOGA

KS. KAN. JAN STANISŁAW KRÓŻEL, PROBOSZCZ PARAFII NIEPOKALANEGO SERCA NMP W SOBLÓWCE

– Tajemnice Różańca, wyznaczające szlak z Soblówki na Halę Rycerzową, są obrazem ludzkiego życia: zawierają zarówno radość, jak i ból, a swoim światłem prowadzą nas do wiecznej chwały. Ten szlak to symbol drogi, która łączy człowieka z Bogiem.

KS. JAN BRYJA, POCHODZI z UJSÓŁ

– Z wycieczki z kard. Wojtyła na Rycerzową pamiętam, jak nie mogliśmy się nadziwić jego kondycji. My z kolegami mieliśmy wtedy po dwadzieścia parę lat. Byliśmy w pełni tężyzny i sił. Kardynał, choć po pięćdziesiątce, przy stromym podejściu dotrzymywał nam kroku, niczym nasz rówieśnik.

Różańcowy szlak papieski z Soblówki i papieski szlak z Kóz do Bielska

Pilnujcie tych

tekst
KS. JACEK
M. PĘDZIWIATR
ALINA ŚWIEŻY-SOBEL

Już blisko 60 kilometrów liczy turystyczny szlak papieski na terenie gminy Ujszoły w Beskidzie Żywieckim. Kolejny odcinek: Szlak Różańca Świętego Jana Pawła II z Soblówki na Halę Rycerzową 27 września poświęcił biskup Tadeusz Rakoczy, zwracając uwagę na nazwę dzieła, w której słowo „Świętego” można odnieść zarówno do Różańca, jak i do Jana Pawła II.

Dwadzieścia ton kamienia

Szlak Różańca zaczyna się w Soblówce przy kościele. Droga wkrótce przechodzi w wyboisty dukt leśny, który coraz bardziej stromo wije się w stronę granicy polsko-słowackiej. Co kilkaset metrów ustawiono kamienne głazy, wydobyte z kamieniołomu w Ujsołach. Na każdym z ważących ponad tonę kamieni przymocowano tablicę z tytułem kolejnej tajemnicy Różańca. Powyżej schroniska na Rycerzowej stanął ostatni, największy głaz i kilkumetrowy metalowy krzyż. Szlak upamiętnia wycieczkę kardynała Wojtyły z 18 września 1972 roku.

– Trzy dni wcześniej kardynał rozpoczął wizytację kanoniczną w Ujsołach – wspomina ks. Jan Bryja, wówczas klerik, który wraz z kolegami towarzyszył księdzu kardynałowi w tej wędrownicy. – W niedzielę cały dzień odbywały się modlitwy, kazania, spotkania z parafianami. Ostatnie – z grupą nauczycieli – skończyło się po

KS. JACEK M. PĘDZIWIATR

21.00. I wtedy ktoś zaproponował wycieczkę w góry. Kierowca zrobił nocny kurs do Krakowa i wczesnym rankiem pojawił się w Ujsołach z ubraniem turystycznym i ks. prof. Marianem Jaworskim, dziś metropolitą lwowskim – wspomina ks. Bryja.

Po porannej Mszy św. i śniadaniu kardynał Wojtyła z ks. Jaworskim i klerykami wyruszyli na Rycerzową, a potem do Rycerki, skąd kilka minut po 16.00 odjechali do Krakowa.

Krzyż na Hali Rycerzowej poświęcił biskup Tadeusz Rakoczy

Laska i różaniec

– Ksiądz Kardynał chodził po górach z laską w jednej i różańcem w drugiej ręce – mówi ujsolski wójt Tadeusz Piętka. – I nie wiadomo, czym bardziej się podpierał: laską czy właśnie różańcem. To dlatego postanowiliśmy upamiętnić beskidzką wędrownicę z różańcem Jana Pawła II.

Wójt Piętka podkreśla, że Szlak Różańca nie miał żadnych specjalnych sponsorów,

a – czekają na Bożych wędrowców...

szlaków

nie prowadzono dodatkowych zbiórek, nie zwoływano chętnych do pracy. Kto mógł, zwoził głazy, kto miał czas – pomagał je stawiać.

– Szlak Różańca to rzeczywiście dzieło tutejszych mieszkańców – mówi proboszcz z Soblówki ks. kan. Jan Stanisław Króźel i dodaje, że trasa jest rzeczywistym obrazem doświadczeń tych, którzy tutaj żyją: w trudzie, w pocie czoła, prowadzi mozolnie krętą, stromą drogą do krzyża, a tajemnice zbawienia splatają się z losem ludzkim. To właśnie ks. Króźel był opiekunem i animatorem zarówno tworzenia szlaku, jak i jego otwarcia.

Spotkanie na Rycerzowej poprzedziło nabożeństwo różańcowe. Kilkusetosobowa grupa wyruszyła przed kościół w Soblówce. Odmawiając Różaniec, szli pod krzyż na Rycerzowej. Nabożeństwo trwało blisko cztery godziny. Modlitwę poświęcenia szlaku i akt jego otwarcia uzupełnił krótki występ uczniów, dedykowany pamięci Jana Pawła II.

Podczas uroczystości górali mówili: Mamy Drogę Świątła, Szlak Różańca. Teraz trzeba tymi szlakami chodzić, uczyć się ich i przeżywać...

Żółty szlak – z Kóz

– Inspiracją dla mnie było stare zdjęcie kard. Wojtyły i kard. Macharskiego – właśnie na szlaku z Kóz do bielskiej Straconki. Od Urszuli Własiuk, prezesa Fundacji Szlaków Papieskich, dowiedziałem się, że jednym z warunków utworzenia szlaku jest udokumentowanie, że miała tam miejsce górską wycieczka kard. Wojtyły. Z tym nie było więc żadnego problemu – wspomina Marek Sporysz, pomysłodawca i główny wykonawca papie-

skiego szlaku. – Potem odbyły się spotkania z księdzem proboszczem prał. Emilem Dyrda, przedstawicielami władz samorządowych z Kóz, ale także innych gmin, gdyż postanowiłem rozbudować trasę tego szlaku o inne miejsca związane z Janem Pawłem II.

Obecnie więc szlak zaczyna się już w Harmężach i w pierwszym odcinku jest szlakiem rowerowym. Prowadzi z Harmęż przez Brzeszcze i Wilamowice do Kóz, gdzie zaczyna się odcinek pieszy: od kościoła parafialnego żółte znaki prowadzą przez przełęcz U Panienki, Hrobaczą Łąkę i Magurkę – do kościoła w Straconce.

Papieskie ślady

– Szukając papieskich śladów na terenie naszej diecezji, zaproponowałem Harmężę, gdzie kiedyś znajdował się podobóz KL Auschwitz, a dziś działa Centrum św. Maksymiliana, kanonizowanego przez Jana Pawła II. Przy kapliczce w Harmężach biskup Wojtyła modlił się podczas wizytacji – tłumaczy Marek Sporysz.

Na trasie szlaku jest też kościół św. Urbana w Brzeszczach, gdzie znajduje się ołtarz, przy którym Jan Paweł II sprawował Eucharystię na Kaplicówce w Skoczynie w 1995 roku. Kolejny punkt szlaku to Wilamowice, miejsce urodzenia św. Józefa Bilczewskiego, beatyfikowanego i kanonizowanego przez Jana Pawła II. Z Wilamowic dojeżdża się do Kóz.

– Moim pragnieniem jest rozbudowanie tego rowerowego szlaku o kolejne odcinki, prowadzące przez Hałcnów do Skoczowa, Bielska-Białej i

Pamiętkowy obelisk otwierający szlak w Kozach poświęca kard. F. Macharski, dawny koziański wikary

Żywca – dodaje Marek Sporysz.

Kozianie pamiętają

W przygotowaniu do poświęcenia symbolicznego obelisku na dziedzińcu kościelnym w Kozach i otwar-

cia szlaku włączyło się wiele osób i instytucji, m.in. członkowie Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Kóz, dyrektorzy koziańskich szkół, członkowie Akcji Katolickiej. Wśród uczniów w Kozach przeprowadzony został szkolny konkurs plastyczny.

5 października kard. Macharski i biskup Rakoczy wspólnie dokonali otwarcia papieskiego szlaku. Program artystyczny przygotowała młodzież, wystąpił chór i orkiestra, a w sali Domu Kultury wykład o związkach Jana Pawła II z Kozami wygłosił ks. prof. Tadeusz Borutka. Był czas na wspomnienia, relacje świadków...

Szlakowi poświęcony jest pierwszy z cyklu „Zeszytów Społeczno-Historycznych Gminy Kozy”, wydawanych przez TMH i ZK pod redakcją m.in. Aliny Nowak i Miłosa Zelka. Całe opracowanie poświęcone jest związkom ks. Karola Wojtyły z Kozami, o których mówi m.in. kard. Franciszek Macharski i ks. prof. Tadeusz Borutka.

Spoczywający na koziańskim cmentarzu były proboszcz ks. Franciszek Żak w

ALINA ŚWIEŻYSOBEŁ

czasach dzieciństwa Karola Wojtyły był kapelanem wojskowym w Wadowicach i ochrzcił maleńkiego Karola. Dziś jego grób jest jednym z punktów nowego szlaku.

Na trasie jest też kapliczka MB – „Panienki”, koziański kamieniołom, krzyż Trzeciego Tysiąclecia na Hrobaczej Łące... ■

WSPÓLNA RADOŚĆ

KS. PRAŁ. EMIL DYRDA, PROBOSZCZ W KOZACH

– Cieszę się z takiego upamiętnienia śladów papieskich na naszym terenie, a zarazem z tego, że tyle osób chętnie zaangażowało się w przygotowanie. Myślę, że to dobry znak na przyszłość i że wiele dobra zaistnieje dzięki tym przyszłym wędrowcom śladami Jana Pawła II.

MAREK SPORYSZ, POMYSŁODAWCA UTWORZENIA SZLAKU

– Chciałbym, aby ludzie idący tym szlakiem wiedzieli o ważnych wydarzeniach z przeszłości, by mieli świadomość, że idą śladami przyszłego Świętego, który prosił o pilnowanie jego szlaków. A to oznacza także szersze wezwanie do posłuszeństwa papieskiemu nauczaniu, do przestrzegania przykazań...

Stypendyści Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”

Świadectwo żółtych koszulek

– Są wyraziści – mówią o nich nauczyciele. – Ale nie tylko ze względu na nasze żółte koszulki? – pytają ze śmiechem oni sami: stypendyści Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”. Ci z naszej diecezji spotkali się na dniu skupienia w Hałcnowie.

– Żółte T-shirty stały się naszym znakiem rozpoznawczym. Ilu nas jest, widać szczególnie podczas letnich obozów. Wtedy wszyscy je zakładamy – opowiada bielszczanka Karolina Ponikiewska, stypendystka Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”. – Ale to nie tylko żółty kolor ma nas wyróżniać.

Fundacja pomaga w kształceniu się zdolnym uczniom i studentom z całej Polski. Dzięki stypendium chodzą na kursy językowe czy komputerowe, kupują szkolne podręczniki i książki, o jakich bez finansowego wsparcia mogliby tylko pomarzyć. Co roku, w Dniu Papieskim, zachęcają wszystkich do składania ofiar na rzecz fundacji.

Być jak JP II

Większość stypendystów mieszka w niewielkich miejscowościach. Pochodzą z niezamożnych rodzin. To jednak nie stanowi dla nich żadnej bariery, by organizować przedsięwzięcia charytatywne, angażować się w wolontariat.

– Fundacja ma być żywym pomnikiem dla Jana Pawła II. Jesteśmy stypendystami „papieskimi”. To nas zobowiązuje do próbowania być takimi jak on – dodaje Józef Nikiel z Wilkowic.

Józef uczy się w szkole muzycznej. Raz w tygodniu odwiedza wilkowicki Dom Pomocy Społecznej. Przychodzi tu razem z księdzem. Przed Mszą pomaga znosić chorych, przygotowuje śpiewy, modlitwę. – Jan Paweł II to dla mnie idealny przykład człowieka modlitwy, człowieka pełnego miłości i miłosierdzia. Czy będę umiał być taki? Próbuję... – mówi.

Karolina Ponikiewska jest jedną z 35 stypendystów, którzy zostali w Dniu Papieskim zaproszeni do Warszawy, by mówić, czym dla niej jest bycie „papieską stypendystką”.

– Działalam w młodzieżowej radzie miasta. Teraz zaczynam studia, ale na pewno nie zmienię się we mnie to, czego nauczyłam się dzięki fundacji. Bo bycie stypendystą mobilizuje do dawania świadectwa przez całe życie. W przyszłości chciałabym być nauczycielem. Mam nadzieję, że będę potrafiła tak rozmawiać z młodymi jak Jan Paweł II, że nie będzie dla nich jedynie postacią historyczną, ale kimś tak bliskim jak nam...

Dorota Barcik z Rychwałdu chodzi do gimnazjum noszącego imię Jana Pawła II. – To podwójne zobowiązanie – mówi. W szkole włącza się w pomoc misjom w Afryce. Współorgani-

zuje akcje charytatywne, pomaga piec ciasta na kiermasz.

Podobnie Monika Sajdowska z Pogwizdowa. Jeśli w parafii jest organizowany festyn czy akcja charytatywna, wiadomo, że nie zabraknie tam Moniki. Przygotowuje plakaty, rozwiesza je w całej parafii, współtworzy program atrakcji.

Monika Hałasek z Koszarawy ma swój sposób, by naśladować Jana Pawła Wielkiego. – Zaangażowałam się w wolontariat w ramach PCK. Kiedy przygotowujemy akcje charytatywne – czy to dla ubogich w naszej parafii, czy dla Afryki, czy dla poszkodowanych w różnych katastrofach, kwestujemy po domach parafii. Jeszcze się nie zdarzyło, by ktoś zamknął przed nami drzwi... – uśmiecha się.

Edyta Dendys z Korbielowa zorganizowała w parafii bibliotekę i dwa razy w tygodniu przychodzi tu na dyżury, wypożycza książki i porządkuje księgozbiór. W przyszłości chciałaby studiować polonistykę i uczyć w szkole. – Ludzie nas poznają. Wiedzą, kim jesteśmy i jacy; że nie zmarujemy pomocy, jakiej nam udzielił dzięki swoim ofiarom – podkreśla.

Nabieramy tchu

W Hałcnowie stypendyści fundacji spotkali się na jesien-

Jako stypendyści stajemy się przyjaciółmi – mówią: Karolina Ponikiewska, Monika Sajdowska, Dorota Barcik, Monika Hałasek, Edyta Dendys i Józef Nikiel

nych dniach skupienia. Jak zawsze ich konferencjom towarzyszył ważny aktualny temat. Tym razem był nim patriotyzm. Razem oglądali film „Katyn”, spotkali się z Zofią Lamers, córką zamordowanego w Katyniu oficera Ignacego Deca.

– Pozostaję pod wielkim wrażeniem spotkania ze stypendystami. Mnóstwo pytań, przemyśleń, zaproszeń na lekcje w ich szkołach świadczy o tym, jakimi są ludźmi – podkreśla Zofia Lamers. – Wiedzą, czym jest honor, miłość Boga i Ojczyzny. I tacy młodzi ludzie żyją w dzisiejszych czasach! To bardzo krzepiące!

– Nie we wszystkich diecezjach stypendyści mają możliwość tak częstego spotykania się jak my – mówią młodzi diecezjanie. – Dziękujemy ks. kan. Stanisławowi Lubaszce, koordynatorowi fundacji w naszej diecezji, który organizuje nasze dni skupienia, wycieczki i daje nam możliwość poznania siebie nawzajem.

– Tu mamy czas na modlitwę, rozmowy i zabawę – naprawdę można nabrać tchu – mówi Józef. – Dni skupienia pozwalają nam porządkować świat wartości. Poruszamy trudne tematy, dyskutujemy, ale na szczęście jest ksiądz, który nas w tym wszystkim prostuje – dodaje.

URSZULA ROGÓLSKA

Po lewej: **W Sibiu modlili się przedstawiciele wszystkich Kościołów chrześcijańskich Europy**
Po prawej: **ks. Józef Budniak**

Jedna Europa w Sibiu – refleksje ekumenisty

Podziały to porażka

O wnioskach z III Europejskiego Zgromadzenia Kościołów w Sibiu w Rumunii mówi delegat naszej diecezji ks. prof. Józef Budniak.

ALINA ŚWIEŻY-SOBEL: W Sibiu spotkali się przedstawiciele Kościołów: rzymskokatolickiego, prawosławnego, greckokatolickiego i 126 protestanckich. Byli bardziej znakiem istniejących podziałów czy pragnienia jedności?

KS. PROF. JÓZEF BUDNIAK: – W swoim przesłaniu papież Benedykt XVI życzył, by Sibiu stało się miejscem jedności wiary. I myślę, że to pragnienie towarzyszyło nam wszystkim – a uczestniczyło w spotkaniu ok. 2500 osób. Przedstawiciel Watykanu kard. Walter Kasper podkreślał, że podziały to porażka chrześcijan w głoszeniu Ewangelii światu, przesłaniają-

ca światło Chrystusa. Jak tłumaczył, dlatego nie ma odpowiedzialnej alternatywy dla ekumenizmu. To pragnienie jedności wyrażali reprezentanci wszystkich Kościołów – i zgodnie wskazywali, że ekumenia jest dziełem Ducha Świętego. Bo to Duch Święty doprowadza nas do jedności z Chrystusem, a spoglądając na Niego, możemy patrzeć ponad barierami wyznaniowych granic i różnic. Im bliżej będziemy Chrystusa, tym bardziej zbliżymy się do siebie. Dlatego też, moim zdaniem, najcenniejszym punktem spotkania była wspólna poranna modlitwa, prowadzona na przemian codziennie przez przedstawicieli innego z Kościołów.

Program zgromadzenia obejmował wykłady, dyskusje, nabożeństwa ekumeniczne, świadectwa. Co spośród nich najbardziej utkwiło w pamięci?

– Dla mnie był to m.in. film przedstawiający najważniejsze wydarzenie ekumeniczne od 1989 roku, czyli od pierwszego zgromadzenia Kościołów w Bazylei, poprzez drugie – w Grazu, aż do chwili obecnej. Zapamiętałem zwłaszcza reakcję oglądających, którzy spontanicznie owacją i oklaskami zareagowali trzy razy: gdy przedstawiony był moment podpisania Karty Ekumenicznej oraz kiedy na ekranie ukazał się o. Roger Schutz, założyciel wspólnoty w Taizé, a także Jan Paweł II w towarzystwie metropolity Konstantynopola Bartłomieja I.

To z jednej strony sygnał, jak ważnym fundamentem dla ruchu ekumenicznego jest podpisana przez wszystkie Kościoły Europy w 2001 r. Karta Ekumeniczna. To również znak, byśmy zadali sobie pytanie, jak wyglądałby dzisiejszy ekumenizm bez zaangażowania ludzi: bez brata Rogera i Jana Pawła II?

Jak na przebieg spotkania wpływała wielowyznaniowa społeczność Sibiu?

– Na tamtym terenie żyją przedstawiciele pięciu historycznych chrześcijańskich Kościołów: rumuńsko-prawosławnego, greckokatolickiego, ewangelickiego, rzymskokatolickiego i ewangelicko-reformowanego. Podjęte przez nich inicjatywy ekumeniczne na pewno były zachętą do szukania drogi do zgody, szacunku, pojednania. Takim znakiem stał się poświęcony przez nich wspólnie 17-metrowy metalowy krzyż wzniesiony na wzgórzu nad miastem czy organizowane regularnie co miesiąc spotkania modlitewne. Kiedy zapada zmrok, krzyż jest podświetlany i przypomina, że Sibiu jest miastem pojednania chrześcijan. Cała atmosfera tego zgromadzenia przypominała, że ekumenizm jest zobowiązaniem dla każdego, kto wierzy w Chrystusa... ■

NA ANIELSKIEJ FALI 90,2 FM

Radio i TV Anioł Beskidów,
ul. św. Jana,
Chrzyciela 14,
43-346
Bielsko-Biała,
tel. 033 821 20 00,
nr konta bankowego:
35 1020 1390 0000
6002 0168 0446,
www.aniolbeskidow.pl,
e-mail: radio@diecezja.bielsko.pl.

„Gość Niedzielny”
w „Aniele Beskidów”
– w każdą sobotę o 9.00
i 19.00.

Ruch Apostolstwa Młodzieży

Papieskie grupy

– Grupy Apostolskie prężnie działają w parafiach w Kaniowie, Pietrzykowicach, Polance Wielkiej, Pisarzowicach i Wierzu koło Andrychowa. Chcielibyśmy nimi zainteresować także młodzież w innych parafiach – mówi ks. Wojciech Zapiór z Kaniowa.

– Pierwsze grupy powstały na terenie archidiecezji krakowskiej w 1973 r., z inicjatywy kardynała Karola Wojtyły. Inspiracją dla ruchu była nauka Soboru Watykańskiego II. Ruch Apostolstwa Młodzieży jest wspólnotą kato-

lików świeckich przygotowującą ich do apostolstwa oraz dającą im oparcie w podejmowanych przedsięwzięciach na rzecz wspólnot, w których działają – tłumaczy ks. Zapiór, który wraz z ks. Pawłem Kubanym z archidiecezji krakowskiej oraz grupą młodzieży zachęca do ożywienia tego duszpasterstwa na terenie diecezji bielsko-żywieckiej. W grupy angażuje się głównie młodzież szkolna, studiująca i pracująca, ale są one otwarte także na dorosłych.

– Wydaje się nam, iż grupy mogłyby i dziś znaleźć swoje

stałe miejsce w duszpasterstwie młodzieży. Około dwudziestu młodych z naszej diecezji przeszło już formację moderatorską i animatorską. Wierzmy, że jest więcej osób, które chciałyby się włączyć w tę postługę. Dlatego też serdecznie zapraszamy na dzień skupienia do Kasinki Małej koło Mszany Dolnej od 26 do 28 października. Liczymy na odzew! – zachęca ks. Wojciech Zapiór. Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 0 662 051 705 lub telefonu parafii w Kaniowie: (0 32) 215 73 70.

IM

PANORAMA PARAFII – ŚWIADKOWIE CHRYSYTA

Rycerze św. Michała z parafii Jezusa Chrystusa Odkupiciela Człowieka w Bielsku-Białej

Rycerze Świętego Michała

Anielską niedzielę zorganizowało w parafii Jezusa Chrystusa Odkupiciela Człowieka w Bielsku-Białej działające tutaj od 12 lat Rycerstwo św. Michała Archanioła. Święto było też okazją do poświęcenia sztandaru rycerskiego.

Święto Świętych Archaniołów jest dla członków tej wspólnoty zawsze ważnym wydarzeniem. W tym roku miało ono szczególnie uroczysty wymiar, gdyż podczas jego obchodów w Miejscu Piastowym koło Jasła, rozpoczął się Rok św. Michała Archanioła, a tamtejszy kościół – kolebka zgromadzenia michalitów, którzy propagują ruch rycerski – został ogłoszony jego sanktuarium.

Anielska Niedziela

Przez całą niedzielę wierni parafii na Osiedlu Karpackim w Bielsku-Białej mieli okazję słuchać kazań o aniołach, które głosił diecezjalny opiekun Rycerstwa św. Michała ks. Sebastian Rucki. Podczas Mszy św. o godz. 10.30 proboszcz parafii ks. dr Jerzy Fryczowski poświęcił sztandar Rycerstwa. W liturgii uczestniczyli przedstawiciele wszystkich grup duszpasterskich, działających w parafii.

By zwyciężyło dobro

Początki Rycerstwa św. Michała Archanioła na Osiedlu Karpackim sięgają 1994 roku. Wtedy to animatorka wspólnoty Joanna Biela zaczęła gromadzić osoby, które przez pożyteczne praktyki włączyłyby się

w walkę o zwycięstwo dobra nad złem. Kandydaci podjęli się zrazu przejść okres próby. Ślubowanie rycerskie złożyli dopiero po kilkunastu miesiącach, kiedy okazało się, że sprostać obowiązkom rycerzy.

Być rycerzem

św. Michała Archanioła oznacza pełne zaangażowanie dla zwycięstwa dobra nad złem. Rycerze osiągają ten cel przez modlitwę i post. Codziennie odmawiają proste egzorcyzmy. To modlitwy, przez które człowiek ochrzczony zwraca się do Boga bezpośrednio lub za wstawiennictwem świętych – z prośbą o uwolnienie od wpływu szatana. Modlitwy te ofiaruje się nie tylko za siebie, ale także za innych, zwłaszcza za niepokojonych pokusami. Elementem wzmacniającym ich skuteczność jest post o chlebie i wodzie w każdy piątek. Jeżeli ktoś nie pozwala na taki post stan zdrowia, może zastąpić go innym rodzajem umartwienia lub ofiary, bądź dodatkowym dobrym uczynkiem. Jednak najważniejszym zadaniem rycerza jest trwanie w stanie łaski uświęcającej. Bez niego walka o zwycięstwo dobra jest nieskuteczna.

Wspólnoty się mnożą

Rycerze z Osiedla Karpackiego prowadzą otwarte spotkania modlitewne. Raz w miesiącu organizują nocne czuwanie.

– Do północy modlimy się wspólnie – wyjaśnia Joanna Biela. – Po północy każdy w ciszy adoruje Chrystusa Eucharystycznego. Czuwanie kończy poranna Msza św.

KS. JACEK M. PĘDZIWIATR

Rycerze św. Michała Archanioła w Bielsku-Białej mają już swój sztandar

Przykład modlitwy pociąga innych. Kolejne grupy Rycerstwa powstały już w innych bielskich parafiach: na Leszczynach, w Aleksandrowicach i Kamienicy. Są już chętni do podjęcia zobowiązań Rycerskich na Złoty Łanach i w Mikuszowicach Krakowskich. Duchową opiekę nad Rycerstwem w Polsce sprawują księża michalici. Rycerzom służy też wydawane przez nich czasopismo „Któż jak Bóg”.

KS. JACEK M. PĘDZIWIATR

W MOJEJ OPINII

KS. SEBASTIAN RUCKI, DIECEZJALNY OPIEKUN WSPÓLNOT ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA

– Rycerzem może zostać osoba pełnoletnia, która pomyślnie przejdzie okres rocznej próby wytrwania w rycerskich zobowiązaniach: stanu łaski uświęcającej, modlitwy i postu. Podczas przyjęcia kandydat składa ślubowanie, w zamian otrzymuje specjalny dyplom. Praktyka przewiduje także powoływanie członków wspomagających rycerstwa. Mogą być nimi osoby, które z różnych względów nie mogą podjąć zobowiązań rycerskich, ale za to mogą wspierać rycerzy św. Michała Archanioła na przykład swoimi modlitwami lub cierpieniem. Mam nadzieję, że rozpoczynający się właśnie Rok św. Michała Archanioła zaowocuje kolejnymi wspólnotami Rycerstwa w naszej diecezji – nie tylko w Bielsku-Białej, ale również w innych miejscowościach.

KONTAKT:

Ks. Sebastian Rucki
ul. Giewont 2
43-316 Bielsko-Biała
tel. 033 497 88 85
e-mail:
S.Rucki@bielsko.opoka.org.pl